ములోనేఉంది మానవజాతిని పాతాళానికి ఈడుస్తున్న మౌఢ్యమూ మౌర్ఖ్యమూనూ!" అన్నాడాయన.

చివరకు ఆయన అన్నంతా అయింది. శారదను ఇరుగు పొరుగు అమ్మలక్కలు భయపెట్టారు, "మీమామగారు నిష్కారణంగా నీగొంతుకోస్తున్నాడు. రేపు నిన్ను నీభర్త ఏలకపోతే ఆయన అడ్డపడుతాడా?...అసలు ఇప్పటికే అంతా మించిపోయిందేమో! వెళ్ళి నీమొగుడి కాళ్ళమీదపడు నీ దుంప తెగా!" అని.

శారద వాళ్ల సలహాప్రకారమే చేసింది. ఆపిల్లను భర్త ఇవ్వాళకూడా దెప్పుతునేఉంటాడు. "నువ్వు నాకెందుకే, పీనుగా? మీమామగారి దగ్గరికిపో. నేను నిన్ను ఏలనని ఎప్పుడూ చెప్పుతూనే ఉన్నాను!" అని.

"నువ్వు ఏలకపోతే నీభార్యకు రోగాలు ఎట్లా తగిలినైరా, పశువా?" అని వాణ్ణి అడుగుదామనుకుంటాను. కాని నాకామాట అడిగేటందుకు సాహసంచాలదు!

౬ పెంకెపిల్ల

రామనాథంగారు నాకు మామగారు కాబోతారని ఎరగకుండా వారింట్లో తూర్పువేపుగదిలో అద్దెకుంటూ ఎనిమిదేళ్లు చదువుకున్నాను. నాహైస్కూలు చదువంతా వారింట్లోనే

వెళ్ళిపోయింది. మా పల్లెటూళ్లో వీధిబడి చదువుపూర్తిచేసి నేను ఎనిమిదోఏట నే ఇంగ్లీషు చదువుకోసమై బస్తీకి రావలసి వచ్చింది. మానాన్నకు ఇంగ్లీషు చదువంటే ఇష్టమేకాని బస్తీ జీవనం ఇష్టంలేదు. అందుకని ఆయన మా అమ్మతోకూడా నా వెంట రాలేదు. అంత చిన్నవయసునించీ నేను హోటల్లోనే తింటూ శనిఆదివారాలు వచ్చినప్పుడుమాత్రం మావూరు పోతూ కాలం వెళ్ళబుచ్చాను. మాఅమ్మకూడా పిల్లలవిషయమై లేనిపోని ఆరాటాలు పెట్టుకుని తను గోలపడి ఇతరులను కంగారుపెట్టే రకంకాదు.

మామామగారి చిన్నకూతురు రుక్మిణి అమిత పెంకె పిల్ల. పెంకెతనం కనీసం రెండురకాలు—చూసేవాళ్ళకు కోపం తెప్పించేరకం ఒకటి. చూడముచ్చటగాఉండేది మరొకటి. కొంతమంది మా అత్తమామల మాదిరిగా ఏరకమైన పెంకెతనమూ సహించలేరు. రుక్మిణిచేసే అల్లరి నాకు చాలా ముచ్చటగా ఉండేది, ఆమె తల్లిదండ్రులకు తలనెప్పిగా ఉండేది. కొందరు పిల్లలు సహజంగా ఏడుపుగొట్టువాళ్ళయిఉండి చేస్తున్నపని తప్పని తెలిసి చేస్తున్నట్టు, చాటుమాటున అల్లరి చేస్తారు. వాళ్ళని చావగొట్ట బుద్ధవుతుంది నాకు. రుక్మిణి తన పెంకెతనం తనే ఆనందించగలది. ఆపిల్ల లోపల పొంగుతూ ఉన్న జీవశక్తిని ఆపుకోలేక దాన్ని అల్లరి రూపంగా విడుదల చేస్తున్నట్టుండేది. ఆపిల్ల పెంకెతనం అనారోగ్యంతో కూడుకున్నది కాదని నాతాత్పర్యం.

రుక్మిణి సాక్షాత్తూ నాకళ్ళఎదట పెరిగిందన్నమాట. నేను వారింట్లో ప్రవేశించేరోజుకు రుక్మిణి మూడు నాలుగు

నెలలపిల్ల. అందుచేత నేను కాలేజీలో ప్రవేశించేవరకూ తల్లిదండ్రులను ఆపిల్ల ఎంతబాగా ఎరుగునో నన్నూ అంతబాగా ఎరుగు. రామనాథంగారు మొదట మొదట ఆపిల్లచేత అల్లరి చేయించటానికి నాకు కావలసినంత స్వతంత్రం ఇచ్చాడు. రుక్మిణి నా ఆసరా చూచుకుని తల్లి దండ్రులకుకూడా ఎదురు తిరిగి అల్లరి చేస్తుండేది.

రామనాథంగారెప్పుడైనా నాతో, "దానికి నువ్వట్లా అలుసివ్వకు, నాయనా, అది మరీ మితిమీరి పోతున్నది," అంటే నేను, "పోనివ్వండీ! మీపెద్దమ్మాయల్లే మఠ్ఠాగా ఉంటేమాత్రం ఏం బాగుంటుంది?" అని ఆయన్ను సర్దేవాణ్ణి.

రుక్మిణికి స్వేచ్ఛవల్ల కలిగినలాభం ఏమిటంటే చురుకుతనం. ఆపిల్ల పైకి చూడటానికి ఎంత చలాకీగా ఆరోగ్యంగా ఉండేదో అంత చురుకైన బుర్రకూడా సంపాదించింది. ఆపిల్ల మగపిల్లలతో పాటు చెట్లూచామలూఎక్కటమూ, చెడుగుడూ కోతికొమ్మచ్చి ఆడటమూ మొదలైన పనులన్నీ చేసేది. తోటిపిల్లలు ఎవరైనా తనకు తీరని అన్యాయం చేసినట్టు తోస్తే వేరే ఆలోచనయేమీ లేకుండా చెంపమీద లాగి ఒకటి పెట్టేది. పాఠాలు చదివేదికాదు. ఆపిల్లచేత పాఠం చదివించటం మా ఎవరిచేతా కాలేదు. కాని తనఅక్క చదివే పాఠాలన్నీ విని వప్పగించేది. అప్పుడప్పుడూ అక్కచదువులో తప్పులుపట్టి మేష్టరుతనంకూడా సాగించేది. ఆ ఎనిమిది సంవత్సరాల కాలంలోనూ ఆపిల్ల అసహాయతవల్ల ఒక్కసారయినా ఏడిచినట్టు నాకు జ్ఞాపకంలేదు. రుక్మిణితో ఆడుకునే పిల్లల్లో ఎవరో ఒకరు రోజూ ఆమెమీద ఏదో చాడీ తెచ్చే

వాళ్ళు రామనాథంగారికీ ఆయన భార్యకూ మహా మోటు జాస్తి. ఎవరు తమ పిల్లమీద చాడీ తెచ్చినా తాము పిల్లను మందలించి తీరాలనే. రుక్మిణి నిష్కారణంగా వెళ్ళి ఇంకొకరిని గిల్లి రాదని నాకు బాగా తెలుసును. అందుకని ఆ పిల్ల తల్లిదండ్రులచేత తిట్లూ దెబ్బలూ తినటం ఒకటే రోజుసాగ్లు [?] చూసి నేను సహించలేకపోయినాను. ఎవరైనా చాడీలు చెప్పితే నేను కేసు విచారణచేసి రుక్మిణివల్ల తప్పులేదని నిర్ధారణచేసి ఫిర్యాదుచేసిన పిల్లలను పంపేసేవాణ్ణి.

ఒక్క విషయంలో మాత్రం నేను రుక్మిణితో పాటు అపరాధినయినాను. చాలా చిన్నతనంలో రుక్మిణికి ఏవిధమైన మనఃక్లేశం కలిగినా దాన్ని పోగొట్టే మిషమీద ముద్దు పెట్టుకోవటం ఒకటి అలవాటుచేశాను. రుక్మిణి ఏదో వంక పెట్టి నాచేత ముద్దుపెట్టించుకొనేది. అయిదేళ్ళ రుక్మిణిని నేను ముద్దుపెట్టుకోవటం ఎవరికీ ఎబ్బెట్టుగా తోచలేదు కాని ఎనిమిదేళ్ళ రుక్మిణిని నేను ముద్దుపెట్టుకుంటుండంగా చూసిన ఒక పెద్దమనిషి—రామనాథంగారి బంధువు. చుట్టపుచూపుగా వచ్చాడు—తను చాలా కంగారు పడటమే కాకుండా రామనాథంగారితో కూడా అన్నాడు. మరొకరు అన్నమీదట రామనాథంగారికీ ఆపని ఆటే మంచిదికాదని తోచినట్టుంది. ఆయన నాతో అనటానికి చాతకాక రుక్మిణిని చాటుగా చివాట్లు పెట్టాడు, "ఏమిటది? అట్లా అతని ఒళ్ళో కెళ్ళి కూర్చుని ముద్దు పెట్టుకోనిస్తే ఎవరన్నా ఏమనుకుంటారు? ఎనిమిదేళ్లు వచ్చి ఎద్దల్లే!" అని.

రుక్మిణి సహజంగా తండ్రిమీద తిరగబడి పోట్లాడటమే కాక, ఆయన గోప్యంగా మాట్లాడబోతే తను ఇల్లంతా చిందులు తొక్కి పెద్దపెట్టున అరవటమేకాక, నాతో మానాన్న ఇట్లా అన్నాడనికూడా చెప్పేసింది. నాతో రుక్మిణి ఇదంతా చెప్పిందని తెలిసిన తరవాత నేను తెలియనట్లు నటించితే నన్ను చూసినప్పుడల్లా ఆయనప్రాణం చచ్చిపోతుండేదేమోనని, "ఇక రుక్మిణి నాతో అంతచనువుగా ఉండనట్టు చూస్తానులెండి. ఇంకా రెండునెల్లు ఆతరవాత మీదయుంటే ఈమెట్టుదాటి కాలేజీ ఉండనేఉంది...అయినా నేను రుక్మిణిని చిన్నపిల్ల గదా అని ఎప్పుడూ ముద్దుపెట్టుకుంటూనే ఉన్నాను. ఏ తారీకునించీ మాని ఉండివలసిందో నాకు ఇప్పటికీ తెలియకుండాఉంది!" అని కాస్త అంటించాను.

ఆయన, "ఆఁ! దానికింత రాద్ధాంతం ఏమిటి? మా చట్టం తప్పుపట్టాడని అందరిఎదటా ఎందుకట్లా మగవాళ్ళ మీదికి ఎగబాకుతావన్నాను కాని మరేంలేదు, నాయనా! నువ్వంటే సరేననుకో! మరో రాతారు!..." అని తన్ను సమర్థించుకోజూచాడు.

నేను కాలేజీలో ప్రవేశించిన తరవాత చాలారోజులు రుక్మిణి దగ్గరలేని వెలితి కనపడ్డది ఆపిల్లకోసం నేను బెంగపడ్డాను కూడానూ. మొదట్లో దాదాపు ప్రతిరోజూ కల్లో కనిపించేది. నాకాపిల్లమీద ఎంత మమకారంఉందో దూరం వెళ్ళినతరవాత గాని తెలియలేదు. వారంపదిరోజులు శలవులకు కూడా నేను ఇంటికి వెళ్ళేవాణ్ణి ఆ సంవత్సరం. దారిలో కాబోయే మామగారింట్లో ఒకరోజుఉండి మరీ మాగ్రామం

వెళ్ళేవాణ్ణి. రుక్మిణి వెనుకజరిగిన చిన్నఘర్షణ మర్చిపోక నేను వాళ్ళింటికి వెళ్ళినప్పుడల్లా నన్ను పట్టుకునే వేళ్లాడేది, నాఒళ్ళోకూర్చోనే కూర్చునేది, నన్ను అడిగి ముద్దుపెట్టించుకునేది.

అంత పట్టుదల పిల్లను నేనెక్కడా చూడలేదు!

ఆచలికాలపు శలవుల్లో మానాన్న నా పెళ్ళిని గురించి ప్రస్తావిస్తూ, "రామనాథంగారికి వాళ్ళమ్మాయిని నీకివ్వాలని ఉంది. నన్నడిగాడు. నీకేమైనా అభ్యంతరం ఉందా?" అన్నాడు.

నాకావార్త చాలా తృప్తికరమయింది. అంతకాలం వారింట్లో ఉండి నారి కుటుంబం వదలిపెట్టగానే కలిసిన బంధుత్వం బలవంతంగా తెగకోసుకున్నట్టనిపించింది. తరవాత ఒకటీ అరారోజు వారింట్లో గడపబోతే అది పరాయియిల్లే అనిపించింది కాని వెనకటిమాదిరిగా లేదు. ఏమాత్రమైనా నాకు వెనకటిరోజులు ఇంకా అయిపోలేదనిపిస్తే దానికి రుక్మిణి ఒక్కత్తే కారణం.

"నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు, నాన్నా!" అన్నాను. నా ఉత్సాహం గమనించి మా నాన్న వెంటనే రామనాథంగారి సంబంధం ఖాయం చేసుకున్నాడు. వచ్చే వేసవిలో పెళ్ళి అనుకున్నారు.

నాకు ఒకటేసంతోషం - రుక్మిణి నాకు మరదలు అయిపోతుంది. పెళ్ళిఅయితే మా యిద్దరిచుట్టిరికమూ ఖాయం అయిపోతుంది. తరవాత ఎవరూ దాన్ని మార్చలేరు.

బావామరదలు బాంధవ్యంకంటె దగ్గిరబాంధవ్యం మా ఇద్దరికీ కలగటానికి అవకాశం ఉందనికాని, నేను దాన్ని ఎప్పటి

కైనా వాంఛించబోతాననికాని నేను అప్పట్లో ఏమాత్రమూ అనుమాన పడలేనుకద !

నేను మళ్ళీ రామనాథంగారింట్లో అడుగుపెట్టటం స్నాతకంచేసుకున్న పెళ్ళికొడుకునుగా.

మా మామగారితరఫు పెద్దమనిషి మా విడిదికి వచ్చి, "అయ్యో ! ఇంకా ఇట్లాగే కూర్చున్నారేం ? ముహూర్తానికి మళ్ళీ వ్యవధానం ఉండదు. లేవండి !" అని ఉచితరీతి ఏదైతే ఉందో ఆరీతిగా మమ్మల్ని కదలదీశాడు. నేను ఆపెళ్ళివారి వసారాలో అడుగుపెట్టేటప్పటికి లోపల్నుంచి రుక్మిణి బయటికి వచ్చి నన్నుచూసి క్షణమాత్రం అట్లా ఆగింది.

ఆ దృశ్యం నేనెన్నటికీ మరవలేను. తలంటిపోసుకున్న జుట్టు ఆరటానికి విరబోసుకుని, మొహాన కల్యాణంబొట్టు పెట్టుకుని, బుగ్గన చిన్న కాటుకచుక్క పెట్టుకుని, కాళ్ళకు పసుపూపారాణీపెట్టుకుని, కొత్తచొక్కా పరికిణా కట్టుకుని రుక్మిణి కనిపించేటప్పటికి నాకు మతిపోయింది. ఆక్షణంలో గ్రహించగలిగాను నాకాపిల్లతో ఎటువంటిబాంధవ్యం కావాలని నా అంతరాత్మ వాంఛించుతున్నదో. రుక్మిణి నన్నుచూసి ఆగిన క్షణమాత్రంలో నా మనస్సులో ఒకఆశ అట్లా తళుక్కున మెరిసింది. ఏదో ప్రోగ్రాములో మార్పుజరిగి. నేను రుక్మిణినే పెళ్ళిచేసుకోబోతున్నానని! ఆ ఆలోచనామాత్రం చేతనే నామనసు ఎట్లా స్తంభించిపోయిందో మీరే ఊహించండి —రుక్మిణి వేసినవేషం తోడుపెళ్ళికూతురు వేషమని ఆమెను అడగకుండా నాఅంతట నేను ఊహించనేలేక పోయినాను !

ఒక్క-క్షణంసేపు తనకళ్లను నమ్మలేనిదానల్లే రుక్మిణి నావంక అట్లా చూసి ఒక్క-పరుగునవచ్చి నా నడుము చుట్టు వేసుకుంది... నేను అక్కడఉన్న మనుష్యులను ఎవరినీ లెక్క-చేయకుండా రుక్మిణిని ఎత్తుకుని ముద్దు పెట్టుకున్నాను.

ఆముద్దు నేను పూర్వం రుక్మిణిని పెట్టుకున్న ముద్దుల జాతిదికాదు. కాని, పాపం, రుక్మిణి ఆతారతమ్యం గ్రహించ గల సితిలో లేదు.

నా వివాహంఅయిన మరుసటి సంవత్సరమే రుక్మిణి వివాహం జరిగింది. మామామగారు ఆపిల్లకు మంచి సంబంధం—పెద్దకూతురికికన్న మంచి సంబంధం తెచ్చాడని ఆయన బంధువర్గం అభిప్రాయపడ్డట్లు విన్నాను. రుక్మిణి మొగుడు నాకంటె తప్పకుండా అందమైనవాడు, పస్తుతం అతనికి నాకు ఉన్నంతఆస్తి లేకపోయినా అతని బంధు వర్గంలో చాలా గొప్పగొప్ప ఉద్యోగస్తు లున్నారు, నాకంటె కాస్త పైగ్రేడు కుటుంబీకుడనే చెప్పాలి.

కాని మాపడ్డకుడు కొన్నికొన్ని విషయాల్లో అదొక రకంమనిషి దాచాలని ప్రయత్నంచేసేవాడే కాని అతను శర్వ అని అతని ప్రతిపనిలోను అతను ఉచ్చరించే ప్రతిమాట లోనూ స్పష్టంగా స్ఫురిస్తూనే ఉండేది, గ్రహించిగలవాడికి. అతనికి ప్రత్యేకంగా దేన్నిగురించీ సుమారుగానైనా తెలిసి నట్టు కనబడలేదు. ప్రతిదాన్నిగురించీ ఏదో మాట్లాడాలని ప్రయత్నించేవాడే కాని అతని అభిప్రాయాలన్నీ జనసామాన్యం యొక్క- అభిప్రాయాలుగానూ, అతని అభిరుచులుకూడా తుమ్మాయి జగ్గాయిగాళ్ళ అభిరుచులుగానూ తేలినై, కాస్త

విచారించిన మీదట. అతనికి ఖచ్చితమైన అభిప్రాయాలు లేనేలేవు. అవి ఏగాలి ఎటుకొట్టితే అటుమళ్ళేవి. అతనిలో నేను గమనించిన మరొక విశేషం ఏమిటంటే, ఎవరితోనైనా ఏవిషయమైనా తర్కించటం జరిగితే అవతలవాడు ఎన్నికారణాలు చూపించినా వాడితో ఏకీభవించక, వాడితర్కం మరొకడితో తర్కించేటప్పుడు ఉపయోగించేవాడు. ఆడవాళ్ళు చదువుకోవటం చాలా అనర్థంఅని నాతో వాదించి నేనెంత చెప్పినావినక, మర్నాడు నాసమక్షానే ఇంకొకరితో ఆడవాళ్లు చదువుకుని తీరాలని వాదిస్తూ నేను చెప్పినకారణాలే చెబుతున్నాడు.

అన్నిటికన్నా విచిత్రమైనవిషయ మేమిటంటే నేను తనను చూసి అసూయపడుతున్నానని అతనికొక అభిప్రాయం ఎట్లాపడ్డదో పడ్డది తనకు. నామీదగల ఆధిక్యత నా ఎదట మరుగుపరిచి నా అసూయను ఉపశమింప జెయ్యటానికి విశ్వప్రయత్నం చేసేవాడు!

నేను అతన్నిచూసి ఒక్కందుకే అసూయపడ్డాను—అతను రుక్మిణి భర్తఅయినందుకు. అందులో అతని ఆధిక్యత నాకేమీ కనిపించలేదు.

ఇంకా కొద్దిరోజులకు కాపరానికి వెళ్లుతుందనగా రుక్మిణి మాయింటికివచ్చి ఒక వారంరోజులున్నది. ఆరోజుల్లో ఆమె తనఅక్కను బాగా కోప్పడేది ప్రతిదానికీ.

"ఈ కూర ఇట్లాచేశావేం, అక్కయ్యా! బావకిట్లా సయించదు!...ప్రతిదానిలోనూ ఇంత కారంవేస్తావేం? బావకు కారం పడదు!...పూరీ లెందుకుచేస్తున్నావే? బావకు

పూరీలు తినటంఅంటే తగనిమంట!...బావకు ఈ సన్న బియ్యపు పరమాన్నంకంటె బియ్యపుపరమాన్నమే ఇష్టం గాదూ?"

రుక్మిణి అట్లా మాట్లాడుతుంటే నాకు కడుపులో చెయ్యిపెట్టి కలియబెట్టినట్టుండేది. పిచ్చిపిల్ల! ఆ వారంరోజుల్లోనూ తన అక్కను తనమాదిరిగా చేసిపోదామని!

అప్పటికికూడా రుక్మిణికి నామీద అభిమానంకాని వెకటి పెంకెతనంకాని ఒక్కరవ్వయినా పోలేదు. తను వెన కటిమాదిరిగా, నన్ను పట్టుకుని ఊగటానికి లేదనికూడా ఆ పిలకు అర్థంకాలేదు. నేను జాగ్రత్తగా తప్పించుకుని తిరగక పోతే రుక్మిణి నా భార్య నిష్కారణంగా అనుమానపడేటట్టు చేసేదే!

రుక్మిణి ఒకవిధంగా చాలా దురదృష్టవంతురాలు. అనేక విధములైన అదృష్టాల్లో ఒకటి ఏదంటే మనసుఖం ఎవరెవరి మీద ఆధారపడిఉంటుందో వారికి మన స్వభావం నచ్చేటట్లు మనలను మనం మార్చుకోగలగటం. రుక్మిణివంటి మనిషి ఎవరి కోసమూ మారలేదు. ఆ రకం నే నెరిగినంతవరకు నేనొక్కణ్ణి తప్ప మరెవరూ ఆమోదించలేదు. రుక్మిణిసుఖం నామీద ఆవగింజంతకూడా ఆధారపడి లేదు.

ఆపిల్ల తల్లిదండ్రులతో సుఖపడలేదు. భర్తకూడా ఆమెను సుఖపెట్టలేదు. అసలే చపలచిత్తుడు, ఆలోచనాశక్తి గాని, గ్రహణశక్తిగాని లేని వాడు. అతనికి భార్యఏమాటమాట్లా డినా అనుమానంగానే ఉండేది తన్ను భార్య చులకనచేస్తు న్నదనీ, ఆమెకు పాపభీతిలేదనీ, చాలా "విడిచేసినమనిషి" అనీ

అతనికి భార్యనుగురించి అనుమానం కలగటం మొదలుపెట్టింది. అతని అనుమానం నామీదికి తిరగటానికి ఎంతో కాలం పట్ట లేదు. రుక్మిణి తనకు నామీదగల అభిమానం భర్తదగ్గిర ఏమాత్రమూ దాచినట్టు కనిపించదు. చివరకు నేను అతన్ని చూసి అసూయపడటం అబద్ధమై అతను నామీద అసూయ పడటం నిజమైంది.

అతను భార్యను తిట్టకుండా కొట్టకుండానే చాలా వేచుకుతినాన్నడు. ఒక్క సంవత్సరకాలంలో ఆమె ఉత్సాహం పూర్తిగా విరిచివేశాడు.

నేను పనిమీద వాళ్ళఊరు వెళ్ళవలిసివచ్చింది. సహజంగా నేను వాళ్ళింటికే వెళ్ళాను అదే నేను రుక్మిణి కాపరం చేస్తుండగా మొదటిసారి చూడటం. ఆమెను చూడగానే నాకు దాదాపు కళ్ళనీళ్ళపర్యంతరం అయింది. మాపడ్డకుడు బయటికి వెళ్ళాడు.

"రుక్మిణీ! ...ఎవరు నిన్నిట్లా మార్చింది?"

"అంత మారిపోయినానా?" అన్నది రుక్మిణి చెక్కిళ్ళు తడువుకుంటూ.

ఆసమయంలో మాపడ్డకుడు ఎదటఉంటే హత్య చేతామనిపించింది. అతను రుక్మిణిని చేసిందేమిటి? ఆమార్పుకు అతనే కారణమని నేను గ్రహించలేనా?

"మారిపోయినావా? లేదు, సొంతంగా చచ్చిపోయినావు! ...ఎందుకిట్లా అయిందీ?"

రుక్మిణి ఏంచెబుతుందీ?

మామఁడకుడు ఇంటికి రాగానే నన్నుచూసి పరమానందభరితుడైనట్టు కనిపించాడు.

నేను భోజనంచేసి పనిమీద వెళ్ళాను. నాపని నాలుగయిదురోజులు పట్టేటట్టు కనిపించింది. ఆరాత్రి నేను హోటలుకు వెళ్ళుతానంటే మామఁడకుడు కాదు, కూడదు, ఈనాలుగురోజులూ మాయింట్లోనే ఉండాలి అని నన్ను నిలిపివేశాడు. అతనికి మారుచెప్పటం నాకిష్టం లేకపోయింది. రుక్మిణి మొఖం ఏంసూచిస్తుందోనని ఆమెవైపు తిరిగేటప్పటికి ఆమె మొగుడి వీపువంక మూడోకన్ను తెరిచి చూస్తున్నది. నాకదేమిటో అర్థంకాలేదు.

మర్నాడుదయమే అతను కాఫీఅపీ తెప్పించి ఆపని పూర్తికాగానే ఊళ్ళోకి వెళ్ళాడు.

అతను ఇల్లుదాటగానే రుక్మిణి నాదగ్గిరికి వచ్చి నాతో కాసేపు మాట్లాడాలన్నది. కానిమ్మన్నాను. అప్పుడామె తన భర్త గొడవఅంతా చెప్పుకొచ్చింది.

"నువ్వు నిన్న నన్ను చచ్చిపోయినా నన్నావు జ్ఞాపకం ఉందా? నాకు సాక్షాత్తూ అట్లాగేఉంది, బావా! మీతమ్ముడుగారు నేను చేసిన పనికల్లా ఆడినమాటకల్లా తప్పుపడతారు. కారణం ఏమిటో తెలియదు. నాకు కొంతకాలంనించీ జంకు కలుగుతున్నది నామనస్సు అందరి మనస్సులవంటిది కాదేమో, నేను వట్టి పాపిష్టదాన్నేమోనని. నువ్వు నన్ను చిన్నప్పటినించీ ఎరుగుదువుకదా? నాలో పాడుగుణాలు ఏమేమి ఉన్నయ్యో చెప్పు! నువ్వు చెప్పితే నాకు నమ్మకం. నాతప్పులేమిటో దిద్దుకుంటాను... చిన్నప్పటి రోజులు ఎంతబాగుండేవి!...నీకళ్లకు

కూడా నేను పాపిష్టిదాన్నల్లే కనిపిస్తున్నానా? వెనక నన్ను చూసినట్టు చూస్తావా, బావా? చూడవు కాదూ?...ఆరోజు లెంత బాగుండేవి?...అప్పుడు భయం ఏమిటో ఎరగను. నాకిప్పు డెందుకింత భయం?...నువ్వు వచ్చినప్పటినించీ నాకు మళ్లీ ప్రాణం వచ్చినట్టుంది! నాకు ఇల్లంతా చిందులు తొక్కాలనిపించింది. ఇంతలో ఆయన వచ్చారు. తరవాత నువ్వెక్కడికో వెళ్లావు. ఇక నువ్వు వెళ్లినప్పటినించీ, బాబూ, ఏంమాట్లాడారనుకున్నావు? చాలాసేపు నాకేమీ అర్థం కాలేదు. 'నీకోసం వచ్చారే మీవారు!' అంటారు! మీవారు అంటే నీమొగుడని అర్థంకాదు, బావా? అట్లాఅంటం తప్పుకాదూ! నాకు వళ్లు మండిపోయింది. 'అవును! నాకోసం ఎందుకురాడు? మాబావకు నేనంటే ప్రాణం!' అన్నాను. 'నీకో?' అన్నారు. 'అయ్యో, బాగుందే? నాకూనూ!' అన్నాను. 'ఆయన మొహం చూసేటప్పటికి ఎంత ధైర్యం వచ్చిందీ?' అన్నారు. నిజంగానే నాకెంతో ధైర్యం వచ్చింది, బావా—నువు నమ్మతావో నమ్మవో...ఆకోపం మళ్ళీ నామీదే చూపించటం, నీతో చూడు ఎంత అపేక్షో! ఎట్లా మర్యాద చేస్తారో ఉండమని!

"మనం నిజంగా మళ్ళీ చిన్నపిల్లలం అయితే?...(అనురాగా) నువ్వు నన్ను మళ్ళీ వెనకటిమల్లే ముద్దు పెట్టుకుంటావా, బావా?"

"ఆ! పెట్టుకుంటాను!"

రుక్మిణి మొహాన ఒకవిధమైన తృప్తి వచ్చింది. తృప్తి అనుభవిస్తూ కాస్సేపుండి, అకస్మాత్తుగా, "నీకు నిజంగా నేను పాపిష్టి దాన్ననిపించటం లేదుగా?" అన్నది.

"లేదు, రుక్మిణీ!"

వెనక రుక్మిణి ఎంతో తెలివితేటలుకలదిగా చురుకుగా ఉండేది. ఆ రుక్మిణేనా ఈ మాట్లాడేది అని ఆశ్చర్యపడసాగాను. అతను ఆమెను ఇట్లా ఎట్లా చెయ్యగలిగాడు?

రుక్మిణి మళ్లీ నావంక తిరిగి అనుమానిస్తూ, "నన్ను ఒక్కసారి వెనకటిమోస్తరుగా ముద్దు పెట్టుకుంటావా, బావా?" అన్నది.

నేను ఆశ్చర్యపడి, "ఎట్లా పెట్టుకోగలను, రుక్మిణీ?" అన్నాను.

"నువ్వేకూడా నన్ను పాసిప్టిదానికిందనే కట్టేశావు! ఎందుకు అబద్ధం ఆడుతావూ?" అన్నది రుక్మిణి పుట్టెడు దిగులుతో.

"అది నాదికాదు. నువ్విప్పుడు పెద్దదానివి కాలేదా? నేను నిన్ను ముద్దుపెట్టుకోవటం తప్పుకాదా?"

"వెనకనో?"

"అప్పుడు పెట్టుకున్నదాగివేరూ! అప్పుడుచిన్నపిల్లలం!"

"అట్లాగే ఇప్పుడూ పెట్టుకో!...ఏమీలేదు, బావా. ఎట్లాగైనా నేను వెనకటిదాన్నేనని నేను నమ్మేటట్టుచెయ్యి."

"నేను చెయ్యలేను. ఆమాటంటే ఆలోపం నీలోఉందనుకోకు! నాలోనే ఉంది. నామాట నమ్ము!"

"నీలోనా? నేను నమ్మను. నువ్వేంమారావూ?"

"ఏంమారానా? నేను నిన్నువాంఛించటం నేర్చుకున్నాను. నువ్వు నాకు కావాలి. కాని నిన్ను నోరుతెరిచి అడిగేటందుకుకూడా దమ్ములేదు నాకు. నేను వెనుకటివాణ్ణి

కాను. ఇప్పుడు నువ్వు వెనుకటిమాదిరిగా నా ఒళ్లో కూర్చుని నన్ను ముద్దుపెట్టుకోనిస్తే నాకు నీమీదగల మోహం కట్టలు తెగిపోతుంది. నేను వెర్రివాణ్ణయిపోయి నిన్నూ నన్నూ కూడా అపాయకరమైనస్థితిలోకి తెస్తాను. నీ బంధువులూ నా బంధువులూ తలలు పగలకొట్టుకోవలసి వస్తుంది!...ఇంతవిపులంగా ఇది నాచేత వప్పించి నీ పెంకెపట్టు సాధించావు. తృప్తి అయిందా ?"

రుక్మిణి నావంక ఒక్కక్షణం దీనంగా చూసింది.

"అప్పుడే నేనంత పెద్దదాన్నయినానా, నీకు ?...ఇంకేం అదే పాపిష్టిదాన్నికావటమంటే ! నువ్వు కనుక్కోలేకపోయి నావు !" అన్నది రుక్మిణి.

రుక్మిణి అన్నమాటలో నిజంలేదా ?

---

౭. అనంతం

అనంతపథాన ఇద్దరు సూక్ష్మ జీవులు కలుసుకున్నారు. అదొక అపూర్వ సంఘటన.

ఆఇద్దరూ ఒకప్పుడు భౌతిక శరీరాలు ధరించి ద్వంద్వాలకు లోబడిన వారే. ఇద్దరూ వారివారి జీవితాలలో అసామాన్య వ్యక్తులే. ఒకడి జీవితం భూగోళంమీద గడిచి పోయింది. మరొకడు బతికిఉండగా అంగారక గ్రహవాసి.